

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

10 martie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte - Vladimir Timofti,

Judecători - Anatolie Țurcan, Nadejda Toma, Elena Cobzac și Victor Boico,

a judecat, fără citarea părților, recursul în anulare declarat de adjunctul Procurorului General, Roșioru Mircea, prin care se solicită casarea sentinței Tribunalului militar al diviziei de infanterie nr. 28 Harkov din 18.04.1944, în cauza penală în privința lui

*Durbailo Ilia xxxx, născut în anul xxxx,
originar și domiciliat în xxxx.*

Asupra recursului menționat, Colegiul penal lărgit,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Tribunalului militar al diviziei de infanterie nr.28 Harkov din 18 august 1944, Durbailo Ilia Xxxx a fost condamnat în baza art.54¹ „a” Cod penal al RSSU, la 10 ani privațiune de libertate, cu privarea în drepturi pe un termen de 3 ani, fără confiscarea averii.

2. Potrivit sentinței, Durbailo Ilia Xxxx a fost recunoscut vinovat și condamnat pentru faptul că, având atitudine ostilă față de puterea sovietică, în luna februarie 1933, împreună cu tatăl său, au trecut frontiera de stat pe teritoriul României și până în anul 1940 a trăit acolo. În anul 1941 s-a reîntors în satul natal Ciobrucu, r-nul Slobozia, teritoriu temporar ocupat de trupele române, unde s-a angajat în funcție de polițist și a activat în această funcție până când trupele germano-române au fost fugărite de pe teritoriul raionului Slobozia.

3. În ședința de judecată, inculpatul Durbailo Ilia Xxxx și-a recunoscut vinovăția în cele incriminate și a confirmat circumstanțele expuse în rechizitoriu. Fiindu-i oferit ultimul cuvânt, inculpatul a solicitat instanței să fie trimis pe linia întâi a frontului pentru a-și răscumpăra vinovăția în fața patriei, unde în luptele cu ocupanții germani era gata să-și dea viața.

4. Adjunctul Procurorului General, Roșioru Mircea, a declarat recurs în anulare, prin care, invocând temeiul prevăzut de art.453 alin.(1) Cod de procedură penală, solicită casarea sentinței Tribunalului militar al diviziei de infanterie nr.28 Harkov din 18 august

1944, cu încetarea procesului penal și reabilitarea condamnatului, pe motiv că există circumstanțe care exclud tragerea inculpatului la răspundere penală.

În susținerea celor menționate în textul recursului în anulare, adjunctul Procurorului General invocă faptul că probele administrate în cauza dată nu sunt suficiente pentru calificarea acțiunilor inculpatului Durbailo Ilia Xxxx în baza art.54¹ „a” Cod penal al RSSU, deoarece ele nu confirmă faptul că inculpatul prin acțiunile lui a prejudiciat potențialul militar, independența statală sau inviolabilitatea teritorială a URSS așa cum prevede dispoziția art. 54¹ „a” Cod penal al RSSU.

A mai menționat recurentul că instanța de judecată a încălcat dreptul la apărare al inculpatului, examinând cauza penală în lipsa apărătorului, deși în cazul dat participarea acestuia era obligatorie.

Astfel, condamnarea lui Durbailo Ilia Xxxx, pentru trădare de patrie, constituie un viciu fundamental comis în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărârea pronunțată, întrucât a fost încălcat dreptul inculpatului la un proces echitabil.

4. Judecând recursul în anulare în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal lărgit consideră că recursul urmează a fi admis din următoarele considerente.

Potrivit art.452 alin.(1), coroborat cu art.453 alin.(1) Cod de procedură penală, Procurorul General și adjuncții lui, pot declara la Curtea Supremă de Justiție recurs în anulare împotriva hotărârii judecătorești irevocabile după epuizarea căilor ordinare de atac.

Hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată.

Articolul 6 alin.(1) pct.44) Cod de procedură penală, stipulează că prin viciu fundamental în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărârea pronunțată se înțelege încălcarea esențială a drepturilor și libertăților garantate de Convenția Europeană pentru Drepturile Omului, de alte tratate internaționale, de Constituția Republicii Moldova și de alte legi naționale.

Potrivit prevederilor art.3 lit. a) al Legii nr.1225-XII din 08 decembrie 1992, privind reabilitarea victimelor represiunilor politice, în vigoare de la 30 septembrie 1992, sunt declarate nevinovate și urmează a fi reabilitate în fața societății și reintegrate în drepturi, indiferent de locul de trai în prezent, toate persoanele care, în perioada dintre 07 noiembrie 1917 și 23 iunie 1990, au fost supuse represiunilor politice în baza deciziilor organelor de stat judiciare sau extrajudiciare pentru „*pentru trădare de patrie*”.

Astfel, hotărârea de condamnare a lui Durbailo Ilia Xxxx, pentru trădare de patrie este afectată de un viciu fundamental comis în cadrul procedurii precedente, deoarece a fost încălcat dreptul inculpatului la un proces echitabil.

Astfel, potrivit dispozițiilor art.3 lit. a) din Legea nr.1225-XII din 08 decembrie 1992, privind reabilitarea victimelor represiunilor politice, Durbailo Ilia Xxxx urmează a fi reabilitat.

Prin urmare, în temeiul circumstanțelor nominalizate, recursul în anulare urmează a fi admis, cu casarea totală a hotărârii irevocabile de condamnare a lui Durbailo Ilia Xxxx, ca fiind afectată de un viciu fundamental comis în cadrul procedurii precedente, deoarece inculpatului i-a fost încălcat dreptul la un proces echitabil.

Reieșind din cele menționate și potrivit prevederilor art.435 alin.(1) pct.2) lit. b) Cod de procedură penală, instanța de recurs găsește prezente în speța dată motive întemeiate de a interveni în hotărârea judecătorească de condamnare în privința lui Durbailo Ilia Xxxx, pe motiv că există circumstanțe care exclud tragerea lui la răspundere penală, cu încetarea procesului penal în baza art.391 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală și reabilitarea lui.

În contextul celor expuse, Colegiul penal lărgit conchide că recursul în anulare este întemeiat și urmează a fi admis.

5. În conformitate cu prevederile art.435 alin.(1) pct.2) lit. b), art.453 alin.(1), art. 457 alin.(3) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Admite recursul în anulare declarat de adjunctul Procurorului General, Roșioru Mircea, casează sentința Tribunalului militar al diviziei de infanterie nr. 28 Harkov din 18 august 1944, în privința lui *Durbailo Ilia Xxxx*, condamnat în baza art.54¹ „a” Cod penal al RSSU, cu încetarea procesului penal și reabilitarea acestuia.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 09 aprilie 2020.

Președinte (semnat) Vladimir Timofti

Judecători (semnat) Anatolie Țurcan

(semnat) Nadejda Toma

(semnat) Elena Cobzac

(semnat) Victor Boico

Copia corespunde originalului

Judecator

Anatolie Țurcan